

ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

ПВНЗ «Вінницький фінансово-економічний університет»

Анотація. У статті визначено сутність категорії «інновації» та об'єднання в ній матеріальних та нематеріальних ознак, які характеризуються якісно різними категоріями. Обґрунтовано імовірнісний характер інноваційної ознаки. Враховуючи те, що інвестиційний проект набуває інноваційні властивості не відразу після початку його реалізації, а на наступних його стадіях - умовно розділили інновації на два види: потенційні та реальні. Запропонували схему трансформації потенційних інновацій у реальні, яка дозволяє комплексно підійти до інноваційного процесу та визначення інноваційної складової.

Ключові слова: інновація, інвестиція, інвестиційний проект, потенційні інновації, реальні інновації.

Abstract. The article defines the essence of the "innovation" category and the combination of tangible and intangible features in it, which are characterized by qualitatively different categories. The probabilistic nature of the innovative feature is substantiated. Considering the fact that an investment project acquires innovative properties not immediately after the start of its implementation, but at its subsequent stages, innovations were conditionally divided into two types: potential and real. We proposed a scheme of transformation of potential innovations into real ones, which allows for a comprehensive approach to the innovation process and the definition of the innovative component.

Key words: innovation, investment, investment project, potential innovations, real innovations.

Сучасний стан військової економіки України потребує всебічного розширення інвестиційно-інноваційних процесів як найважливішого базису стійкого розвитку виробничого військово-оборонного комплексу та відновлення пошкоджених чи зруйнованих виробничих потужностей, що зумовлює необхідність вивчення особливостей розвитку інноваційної складової на різних стадіях проекту.

Питаннями дослідження економіки інновацій займалося багато вітчизняних та зарубіжних вчених, проте достатня увага не приділена класифікації інноваційного проекту. Приступаючи до розробки нової технології або нового продукту, інноваційне підприємство не може однозначно віднести даний продукт або технологію до інновацій до тих пір, поки не відбудеться їх практичне втілення у виробництві та не буде отримано практичний результат. В результаті цього виникає необхідність у побудові моделі розвитку інноваційної складової проекту.

Проведений аналіз підходів до визначення категорії «інновації» показує широту та комплексний характер інноваційної діяльності. Неоднозначність тлумачення поняття «інновації» та споріднених йому категорій, що пояснюється складністю об'єднання в ньому матеріальних та нематеріальних ознак, які характеризуються якісно різними категоріями.

Проте можна назвати такі найважливіші ознаки, які характеризують поняття «інновації» [1]:

- інновація - найяскравіший прояв взаємодії науки й виробництва;
- інновація - це економічне явище, яке набуває необхідних класифікаційних ознак на стадії практичного застосування нової технології, виробництва нового продукту або реалізації нового підходу до надання послуг;
- життєвий цикл інновації обмежений періодом часу від початку їх практичного втілення (виробництва) до моменту втрати якісної ознаки новизни інноваційним продуктом;
- реалізація інновації при раціональному та економічно обґрунтованому управлінні здатна принести позитивний суспільний ефект.

Враховуючи те, що інвестиційний проект набуває інноваційні властивості не відразу після початку його реалізації, а на наступних його стадіях, ми можемо умовно розділити інновації на два види: потенційні та реальні (рис. 1).

Потенційні інновації - це перспективний ймовірний результат здійснення заходів по доведенню нового продукту або технології до стадії виробництва і отримання від їх використання позитивного ефекту.

Реальні інновації – це кінцевий результат інноваційної діяльності і відповідають усім основним ознакам: новизни, практичного втілення і наявності позитивного ефекту.

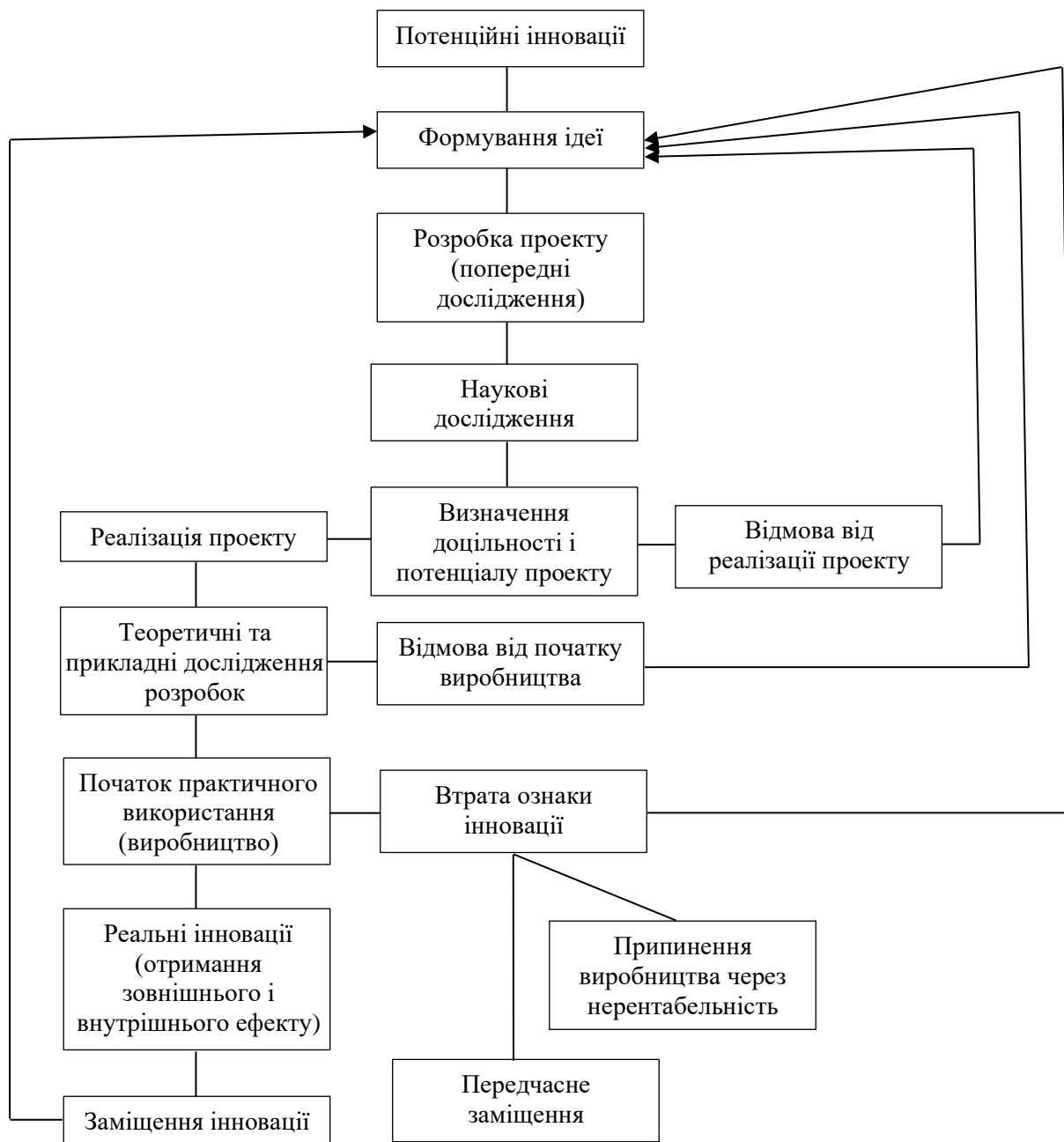

Рисунок 1 - Схема трансформації потенційних інновацій у реальні

Процес здійснення інноваційної діяльності у виробничій сфері неможливо уявити без джерела нових ідей. Тут як ніде проявляється творча складова особистості творця ідеї. Однак, поява нових ідей вимагає їхньої абстрактної оцінки, на основі якої проводиться відбір ідей для практичної реалізації.

Відібрана ідея формалізується у вигляді проекту, який є формою опису, обґрунтування розрахунків, креслень, що розкривають сутність задуму та можливість його практичної реалізації [2].

Під проектом у широкому сенсі розуміють модель реалізації конкретної інновації, на основі якої окреслюються можливі перспективні результати і оцінюється їх затребуваність.

Визначення доцільності та потенціалу проекту включає отримання відповідей на такі питання: чи потрібний цей проект та/або зможе підприємство його реалізувати? Останнє питання є найбільш

актуальним у зв'язку з гострим дефіцитом ресурсів, необхідних для здійснення інноваційної діяльності в Україні під час військового стану.

У разі встановлення доцільності, підприємство приступає до реалізації інноваційного проекту згідно з розробленим планом, у процесі якого в залежності від успішності проведення інноваційної діяльності, підприємство починає практичне використання науково-технічної розробки, або закриває проект, повертаючись до формування ідей. Процес практичного використання науково-технічної розробки може затягтися в часі, який призведе до старіння інновації та заміщення її іншою інновацією, крім того, нововведення може зазнати краху на ринку з об'єктивних та суб'єктивних причин, що призведе до втрати ознаки інновації. В інших випадках ми можемо говорити про появу реальної інновації, яка забезпечила позитивний ефект і наприкінці свого життєвого циклу заміщається і цикл починається знову [3].

Таким чином, запропонована модель дозволяє комплексно підійти до інноваційного процесу та визначення інноваційної складової. Обґрунтовано імовірнісний характер інноваційної ознаки. Подальші дослідження можуть бути направлені на формування фінансово-економічних інструментів контролю розвитку інноваційної складової інвестиційного проекту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Костирко Л. А., Мартінов А. А. Ідентифікація інноваційних витрат у процесі управління інноваційною діяльністю. Вісник СНА ім. В. Даля №4 (98). 2006. Ч. 1.-е. 125-130.
2. Туренко А.М., Дмитієв І.А., Іванілов О.С., Шевченко І.Ю. Словник економіста та підприємця. Х: ХНАДУ, 2018. 340 с.
3. Bokovets, V. ., Moskvichova, O. ., Hryhoruk, I. ., & Suprunenko, S. . (2020). The ways of Improving the Innovation Management in Ukraine Using the International Development. European Journal of Sustainable Development, 9(2), 203. <https://doi.org/10.14207/ejsd.2020.v9n2p203>.

Григорук Ірина Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, ПВНЗ «Вінницький фінансово-економічний університет», Вінниця, e-mail: irrada150582@gmail.com.

Нрыhoruk Iryna – PhD of economics, Docent, Associate professor of the Department of management, Vinnytsia Finance and Economics University, Vinnytsya, e-mail: department of management.